

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.503.2026

Katowice, dnia 31 lipca 2026 r.

Rada Miasta Rybnika

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662), dalej jako: *ustawa*,

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 473/XXVI/2026 Rady Miasta Rybnika z dnia 25 czerwca 2026 r. w sprawie nadania nazwy skwerowi - Skwer imienia Fryderyka Petruskiego, w całości, jako sprzecznej z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 25 czerwca 2026 r. Rada Miasta Rybnika podjęła uchwałę Nr 473/XXVI/2026 w sprawie nadania nazwy skwerowi - Skwer imienia Fryderyka Petruskiego.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 6, art. 7 ust. 1 pkt 10 i art. 18 ust. 1 ustawy.

Analizowana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 1 lipca 2026 r.

W toku analizy legalności ww. uchwały uznano, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Na mocy § 1 uchwały postanowiono o nadaniu imienia Fryderyka Petruskiego skwerowi położonemu w obrębie ewidencyjnym Popielów, na karcie mapy 2, na działkach oznaczonych numerami 6124/564 i 3800/564, stanowiących własność Gminy Rybnik. Szczegółowego oznaczenia obszaru zajętego pod ww. skwer dokonano w załączniku do uchwały.

Organ nadzoru, badając legalność ww. uchwały, zwrócił się w dniu 24 lipca 2026 r. do Prezydenta Miasta Rybnika z pytaniem o wyjaśnienie, czy przedmiotowy skwer znajduje się w pasie drogowym w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889).

W odpowiedzi doręczonej Wojewodzie w dniu 29 lipca 2026 r. (znak: G-I.6625.9.2026), Miasto Rybnik poinformowało, że część skweru imienia Fryderyka Petruskiego usytuowana na działce oznaczonej numerem 3800/564, położona jest w pasie drogowym ulicy Ludomira Różyckiego. W rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych ulica Ludomira Różyckiego jest drogą publiczną zaliczoną do kategorii dróg gminnych i oznaczona jest numerem 180355 S.

Należy w tym miejscu podkreślić, że uchwała o nadaniu nazwy skwerowi stanowi tzw. uchwałę zwykłą, jednakże może ona dotyczyć jedynie obszaru, który nie stanowi drogi publicznej w rozumieniu ustawy o drogach publicznych. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy: *do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach nazw ulic i placów będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy z dnia 21*

marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889). Przy tym uchwała podejmowana na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ww. ustawy stanowi akt prawa miejscowego (por. wyrok NSA z dnia 29 czerwca 2011 r., sygn. II OSK 633/11, CBOSA oraz cytowane tam orzecznictwo).

Dalej, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy: *do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej.* Zastrzeżenie wynikające z treści art. 18 ust. 1 ustawy oznacza zatem, że wszędzie tam, gdzie przepis ustawy nie określa jako kompetentnego innego organu, zostaje przyznana kompetencja radzie. Przepis ten jest wyrazem ustawowej zasady domniemania kompetencji przysługujących gminie na rzecz rady gminy. Zatem podjęcie tzw. uchwały zwykłej w sprawie nadania nazwy skwerowi jest możliwe również na zasadzie domniemania kompetencji z art. 18 ust. 1 ustawy w związku z art. 6 ust. 1 oraz 7 ust. 1 ustawy, z których wynika, że gmina jest samodzielna w zakresie wykonywania powierzonych jej zadań, jednakże samodzielność ta ograniczona została do spraw związanych z lokalnymi potrzebami wspólnoty.

Jeżeli zatem intencją Rady było nadanie nazwy skwerowi, który obejmuje obszar znajdujący się w pasie drogowym drogi zaliczonej do kategorii dróg publicznych, winna była podjąć na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy uchwałę stanowiącą akt prawa miejscowego. Tymczasem z informacji posiadanych przez organ nadzoru wynika, że uchwała Nr 473/XXVI/2026 Rady Miasta Rybnika nie została przesłana do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego, co dowodzi, że intencją Rady było błędne nadanie jej statusu tzw. uchwały zwykłej. Świadczy o tym również treść przepisu § 3 uchwały, mocą którego weszła ona w życie z dniem jej podjęcia tj. 25 czerwca 2026 r. Skoro warunkiem nabycia mocy obowiązującej przez uchwałę stanowiącą akt prawa miejscowego jest jej urzędowa promulgacja - a ta nie nastąpiła - uchwała narusza prawo w sposób istotny.

Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr 473/XXVI/2026 Rady Miasta Rybnika z dnia 25 czerwca 2026 r. w sprawie nadania nazwy skwerowi - Skwer imienia Fryderyka Petruskiego - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego